

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ BİLGİ NOTU

ŞUBAT
2024

GÜNCEL VERİLER

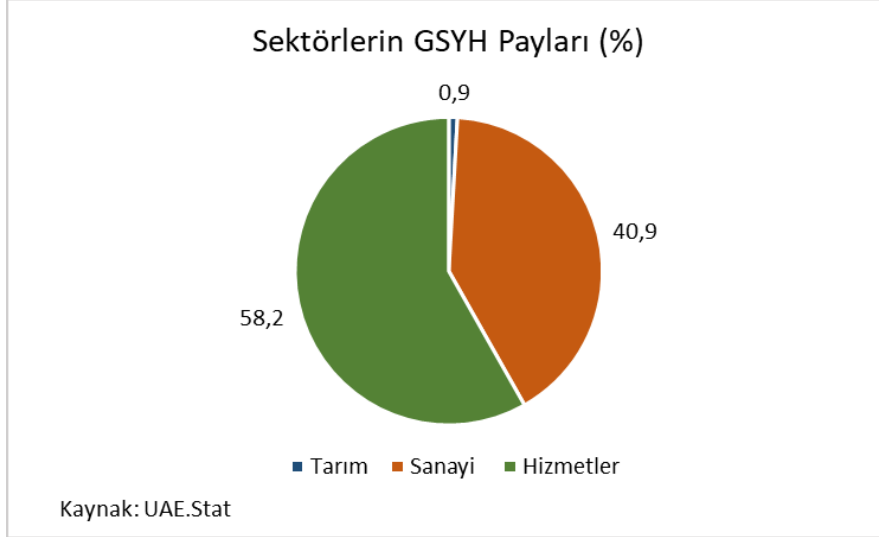
MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

GÖSTERGE	DEĞER	2021	2022	2023 (tahmini)
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	415,0	507,5	509,1
Büyüme	%	4,3	7,8	3,3
Nüfus	Milyon Kişi	9,6	9,9	10,1
Kişi Başı Gelir	USD	43.438	51.399	50.602
Enflasyon	%	-0,1	4,8	3,1
İşsizlik Oranı	%	2,5	2,8	-
Cari Denge / GSYH	%	11,6	11,7	8,1
Bütçe Dengesi / GSYH	%	4,0	9,8	5,0
İhracat	Milyar USD	355	599	-
İthalat	Milyar USD	247	425	-

Kaynak: IMF KEG Ekim 23, Trademap, BAE İstatistik Ofisi

1. BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ EKONOMİSİ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1950'lerde petrol bulunana kadar çiftçilik, hurma yetiştiriciliği ve balıkçılığa dayanan BAE ekonomisi, bu dönemden sonra çoğunlukla petrol ve doğal gaz kaynaklı olmaya başlamıştır. Arap dünyasının büyük ekonomilerinden olan ülkede 8,2 trilyon metreküp doğalgaz rezervi, 111 milyar varil ham petrol rezervi bulunmaktadır. BAE, petrol rezervi bakımından OPEC ülkeleri içerisinde 5. sırada yer almaktadır. OPEC+'in tüm üye ülkeler için üretimi 2022 yılında günde 400 bin varilin üzerinde artırma kararı sonucunda, BAE petrol üretiminin %13 civarında artarak günde 2,7 milyon varil civarına yükselmiştir.

Ülkede tarım yetersiz olduğundan ihtiyaçların büyük kısmı ithalat ile karşılanmakta ve sektör ekonominin yaklaşık %1'ini oluşturmaktadır. Dolayısıyla ülkenin tarım ihtiyacı karşılanamamaktadır. Gıda fiyatlarındaki artışı önlemek ve düzenli gıda arzını sağlayabilmek için BAE, Pakistan ve Sudan gibi ülkelerde tarım yatırımları gerçekleştirmektedir.

Sanayi sektörünü ise büyük ölçüde hidrokarbon oluşturmaktadır. BAE, petrol ve doğal gaz gelirlerine olan bağımlılığını azaltmak için ekonomisini çeşitlendirmeye çalışmakta ve bu doğrultuda birçok özel sektöre teşvik sağlamaktadır. İmalat sanayisi gelişen ülkede diğer alt sanayiler de büyümeye başlamıştır. Gıda, inşaat yapı ve malzemeleri, metaller, elektrik malzemeleri, mobilya, plastikler ve hazır giyim üretimi yapan orta ölçekli sanayi kuruluşları da sektörde pay sahibidir. Sanayi sektörü GSYH'nin %40,9'unu oluşturmaktadır. BAE'de emlak sektörü petrol ve ticaretten sonra gelen başlıca sektör konumundadır. Ayrıca ülkede hizmetler sektörü, havayolu-denizyolu ulaşım, telekomünikasyon ve turizm alanlarında da güçlü bir şekilde gelişmektedir. Hizmetler sektörü ekonominin %58,2'sini oluşturmaktadır.

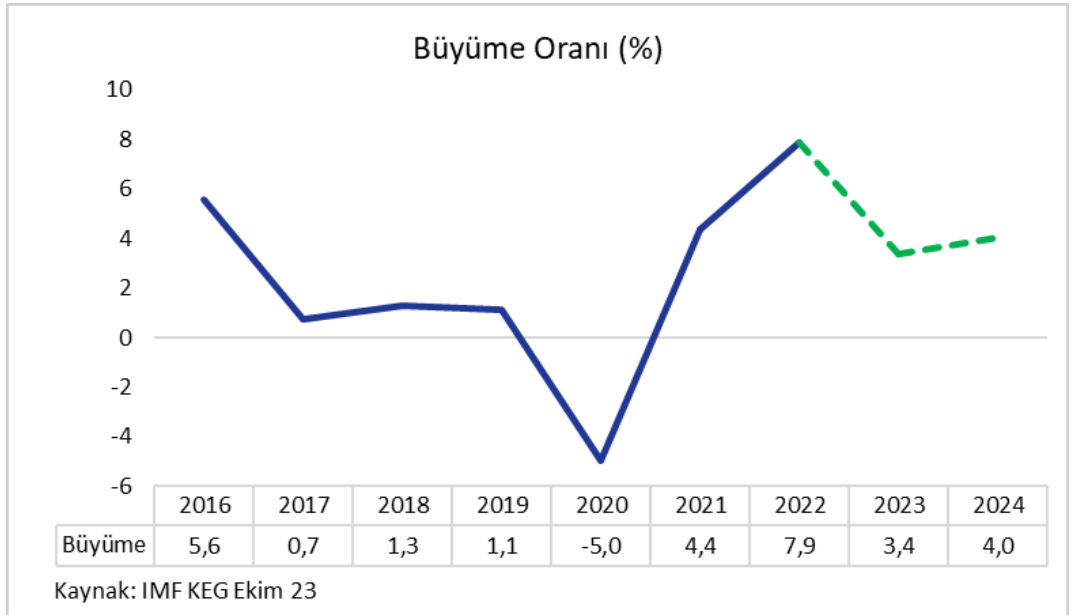
Ülkede yer altı suları yetersizdir ve su talebinin karşılanmasında güçlükler yaşanmaktadır. Bu nedenle BAE, kullanılan suların %80'ini deniz suyu arıtma tesislerinden karşılamaktadır.

2-BÜYÜME

BAE, 2020 yılında, salgın sebebiyle ülke için yapılan harcamalar, ticaretin zayıflaması ve petrol fiyatlarının düşmesiyle ekonomide derin ama geçici bir durgunluk yaşamıştır. Petrol ve petrol dışı sektörün %6 civarında daralma yaşamasıyla BAE yıl genelinde %5 küçülmüştür. Ülkenin destekleyici makroekonomik politikalar uygulaması ve ertelenen EXPO 2020 ile ilgili turizm ve yerel faaliyetlerde toparlanma yaşanmasıyla desteklenen ekonomik toparlanma 2021 yılında ivme kazanmıştır. Petrol sektörü %3,2 büyürken ülke ekonomisi bu yılda %4,4 genişlemiştir.

2022 yılında Dubai Dünya Fuarı ile ilgili turizm, inşaat ve faaliyetlerdeki güçlü toparlanmanın yanı sıra OPEC+ üretim anlaşmaları doğrultusunda artan petrol üretimi önderliğinde yıl geneli büyüme %7,9 olarak güçlü bir genişleme yaşamıştır.

BAE ekonomisi yılın ilk 6 ayında %3,7 büyüme kaydetmiştir. Bu dönemde petrol dışı sektörün büyümesi ise genel büyümeden daha iyi bir performans sergilemiştir. OPEC+ üyelerinin petrol üretimindeki kesintiler, düşen petrol fiyatları ve küresel ekonomik olumsuzların yıl genelinde büyümeyi baskıladığı öngörülmekte ve yıl genelinde BAE ekonomisinin %3,4 genişlediği tahmin edilmektedir.

3. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönleri:

- BAE, dünyanın en yüksek kişi başına düşen gelire sahip ülkelerden biridir. Bu yüksek gelir düzeyi, tüketim harcamalarını ve yatırımları destekleyerek ekonomiyi güçlendirir.
- BAE'nin zengin petrol ve doğal gaz rezervleri, ülkenin ekonomik büyümesini ve ihracatını destekler. Petrol ve gaz sektörü, BAE'nin ana gelir kaynağıdır.
- BAE, modern ve gelişmiş bir altyapıya sahiptir. İyi işleyen limanlar, havaalanları, karayolları ve telekomünikasyon ağı, ticaretin ve yatırımların kolaylaştırılmasına yardımcı olur.
- BAE, serbest ekonomik politikaları ve düşük vergi oranlarıyla bilinir. Bu, yabancı yatırımcıları cezbetmekte ve iş yapmayı teşvik etmektedir.

Zayıf Yönleri:

- BAE'nin ekonomisi büyük ölçüde petrol ve doğal gaz ihracatına dayanmaktadır.
- Petrol fiyatlarındaki dalgalanmalar: BAE ekonomisi, petrol ve gaz fiyatlarındaki dalgalanmalara hassastır. Düşük petrol fiyatları, devlet gelirlerini azaltabilir ve ekonomik büyümeyi olumsuz etkileyebilir.
- Bölgesel istikrarsızlık: BAE, bölgesel istikrarsızlıklar ve siyasi çatışmalarla çevrilidir. Bu tür olaylar, güvenlik riskleri ve iş ortamındaki belirsizlikler yaratabilir.
- İklim değişikliği: BAE, iklim değişikliği ve deniz seviyesindeki yükselme gibi çevresel sorunlarla karşı karşıyadır. Bu sorunlar, su kaynakları, tarım ve turizm gibi sektörleri etkileyebilir ve ekonomik sürdürülebilirlik üzerinde olumsuz bir etki yaratabilir.

Fırsatlar:

- BAE, Dubai gibi turistik cazibe merkezleriyle ünlüdür. Turizm sektöründe büyük bir potansiyel bulunmaktadır. Yeni turistik projelerin geliştirilmesi ve turist sayısının artırılmasıyla gelirlerin ve istihdamın artması beklenmektedir.
- BAE, enerji kaynaklarını çeşitlendirmek ve sürdürülebilir enerjiye geçiş yapmak için fırsatlara sahiptir. Güneş ve rüzgar enerjisi gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımıyla enerji bağımsızlığını artırabilir ve ihracat potansiyelini geliştirebilir.
- BAE, finans merkezleri olan Dubai ve Abu Dabi'ye ev sahipliği yapmaktadır. Finans sektöründeki büyüme potansiyeli, daha fazla yatırımcıyı ve finansal kuruluşu ülkeye çekebilir.

Tehditler:

- BAE ekonomisi, petrol ve gaz fiyatlarındaki dalgalanmalara hassastır. Düşük petrol fiyatları, devlet gelirlerini azaltabilir ve ekonomik büyümeyi olumsuz etkileyebilir.
- BAE, bölgesel istikrarsızlıklar ve siyasi çatışmalarla çevrilidir. Bu tür olaylar, güvenlik riskleri ve iş ortamındaki belirsizlikler yaratabilir.
- BAE, iklim değişikliği ve deniz seviyesindeki yükselme gibi çevresel sorunlarla karşı karşıyadır. Bu sorunlar, su kaynakları, tarım ve turizm gibi sektörleri etkileyebilir ve ekonomik sürdürülebilirlik üzerinde olumsuz bir etki yaratabilir.

4. DIŞ TİCARET

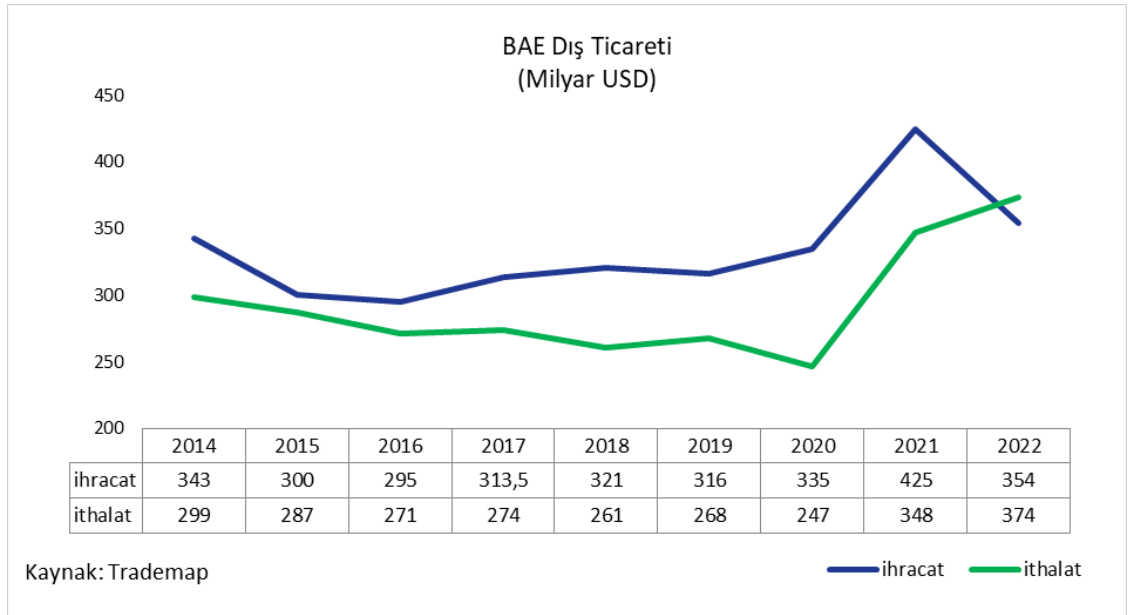
BAE dış ticareti genellikle fazla vermektedir. İhracat gelirleri 2014-2015 yılında sırasıyla 343 ve 300 milyar USD olarak gerçekleştikten sonra 2016 yılında 295 milyar USD'ye gerilemiştir. Takip eden yıllarda 300 milyar USD seviyesi üzerinde gerçekleşen ihracat 2020 yılında 335 milyar USD'ye yükselerek, 2015 yılından itibaren en yüksek seviyeye ulaşmıştır.

İthalat ise, 2013-2019 yılları arasında ortalama 279 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. 2020'de ise bir önceki yıla göre %8 daralan ithalat 247 milyar USD'ye gerilemiştir. 2021 yılında ise ihracat %27 artarak 425 milyar USD'ye ithalat ise %41 artarak 348 milyar USD seviyesine yükselmiştir.

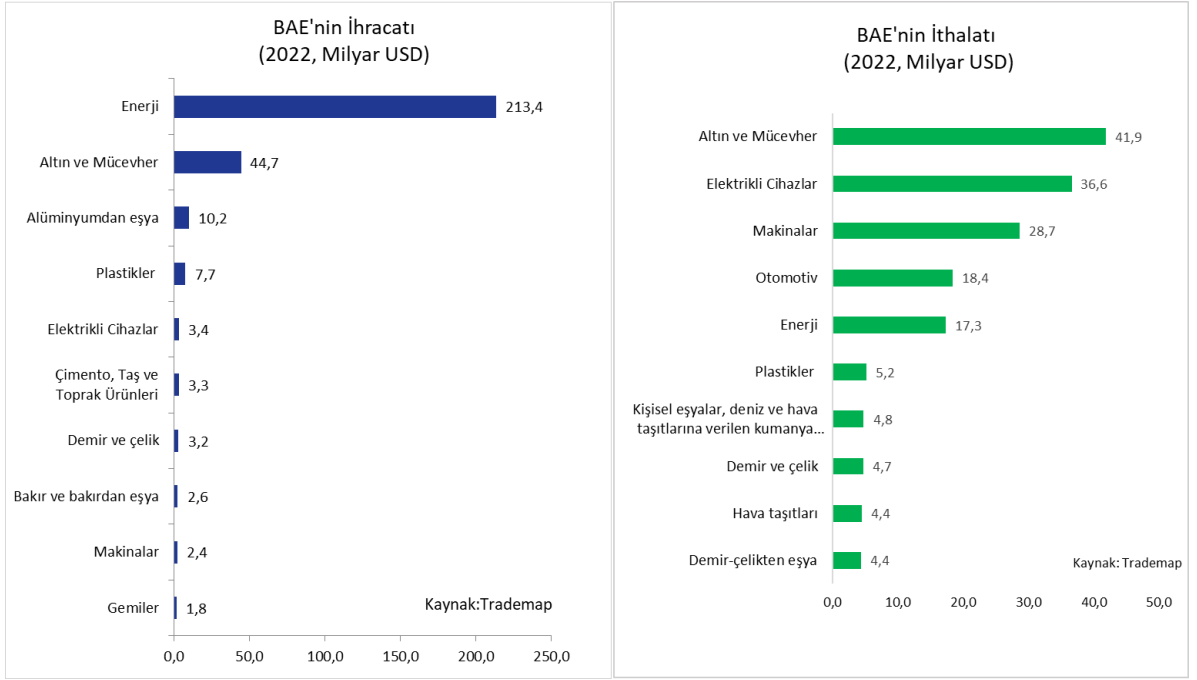
2022'de BAE ihracatı %17 daralarak 354 milyar USD'ye gerilerken ithalat %7 artarak 374 milyar USD'ye yükselmiştir. Böylece, BAE dış ticareti 727 milyar USD'ye düşerken dış ticaret açığı 19,7 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. 10 yıl aradan sonra ilk kez BAE dış ticaret açığı vermiştir.

Buna ek olarak 2022 ticaretiyle BAE, dünya ihracatında 23. dünya ithalatında 18. sırada yer almaktadır.

Ürün bazında ticarete, BAE'nin ihracatında, enerji, altın mücevher ve alüminyumdan eşya sektörleri öne çıkmaktadır. Bahsedilen sektörler ülke ihracatının %78'ini oluşturmaktadır. İthalat tarafında ise, benzer şekilde altın-mücevher, elektrikli cihazlar ve makineler başlıca sektörler olup ülke ithalatının %43'ünü oluşturmaktadır.

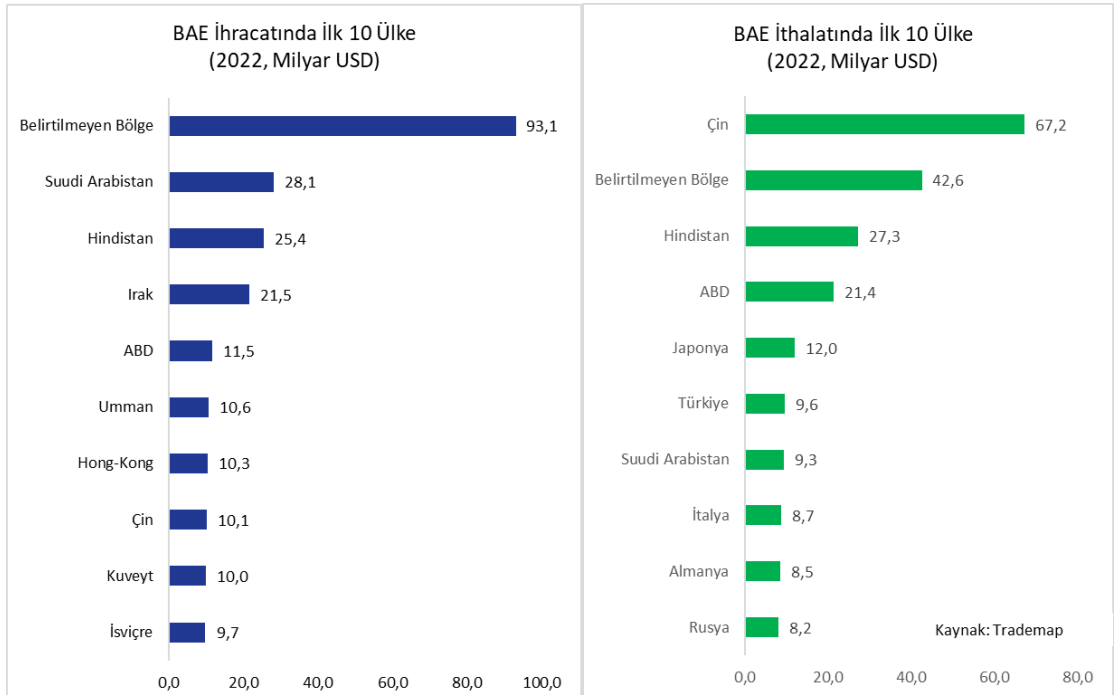

BAE BİLGİ NOTU

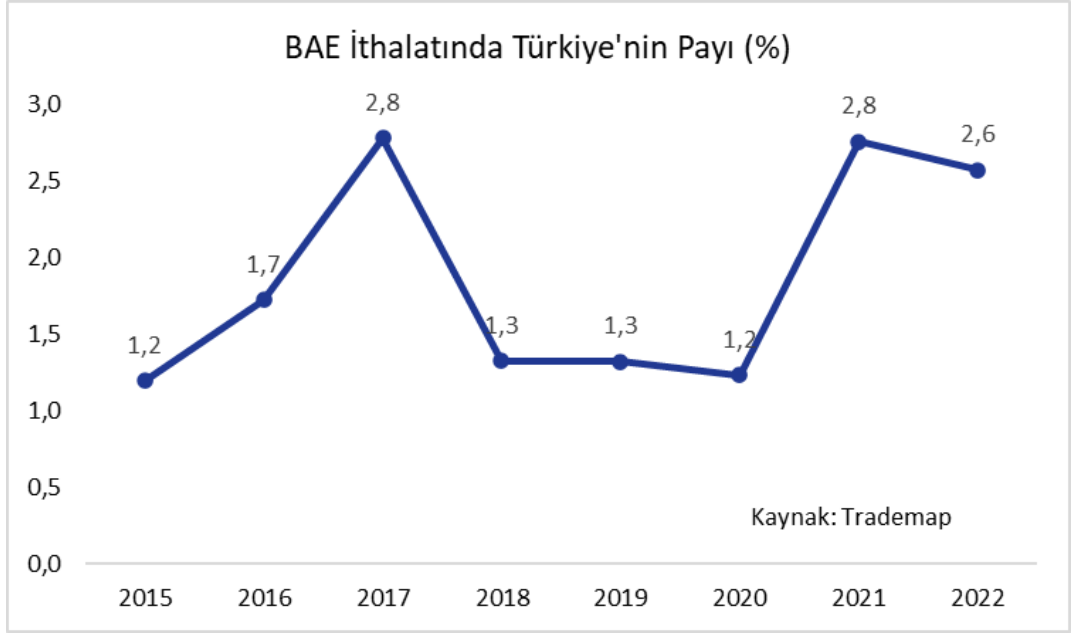

2022 yılı verilerine göre, BAE ihracatında 1. sırada belirtilmeyen ülkeler yer alırken 2. sırada BAE yer almaktadır. Belirtilmeyen bölgeler BAE ihracatının %26'sını oluştururken BAE'yi oluşturmaktadır. BAE ithalatında ise Çin %18 ile 1. sırada, belirtilmeyen ülkeler %11 ile 2. sırada ve Hindistan %7 ile 3. sırada yer almaktadır.

BAE ithalatında Türkiye'nin payı incelendiğinde 2017 yılı sonrasında, ülkeye olan ihracatımızın 9 milyar USD civarlarından 3-4 milyar USD civarına gerilemesiyle BAE ithalat pazarından alınan pay %2,8 seviyesinden %1,3'e gerilemiştir. 2021-2022 yılında yeniden ihracatın yükselmesiyle BAE ithalat pazarından alınan pay %2,6'ya ilerlemiştir.

BAE BİLGİ NOTU

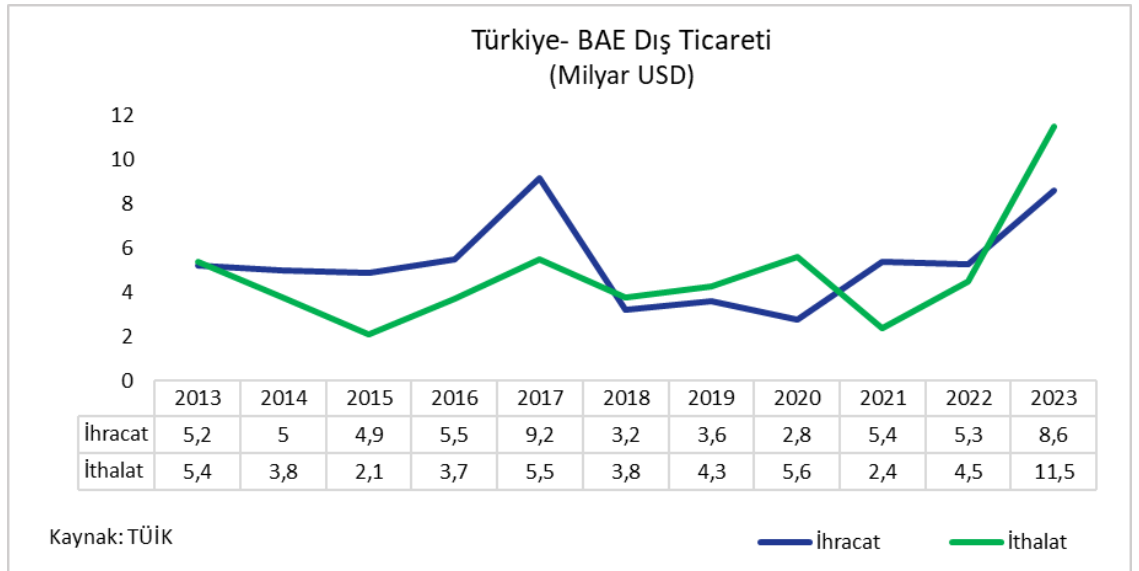

5. TÜRKİYE İLE DİŞ TİCARETİ

Türkiye, BAE ile olan dış ticaretinde 2014-2017 yılları arasında net ihracatçı konumundayken 2018-2020 yıllarında net ithalatçı olmuş 2021 sonrasında yeniden net ihracatçı konumuna gelmiştir.

2020 yılında BAE'ye olan ihracat 2,8 milyar USD seviyesindeyken 2021 yılında %93 artarak 5,4 milyar USD'ye yükselmiştir. Aynı yılda ithalat, bir önceki yıla göre %57 daralarak 2,4 milyar USD'ye gerilemiştir. Dış ticaret hacminin 7,8 milyar USD olduğu yılda, Türkiye BAE'ye karşı 3 milyar USD dış ticaret fazlası vermiştir. 2022 yılında ise ülkeye olan ihracat bir önceki yıl seviyesine yakın olarak 5,3 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. İthalat ise aynı dönemde %86 artarak 4,5 milyar USD'ye yükselmiştir. Böylece dış ticaret hacmi 10 milyar USD'ye yaklaşırken. Türkiye'nin BAE'ye karşı dış ticaret fazlası 1 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

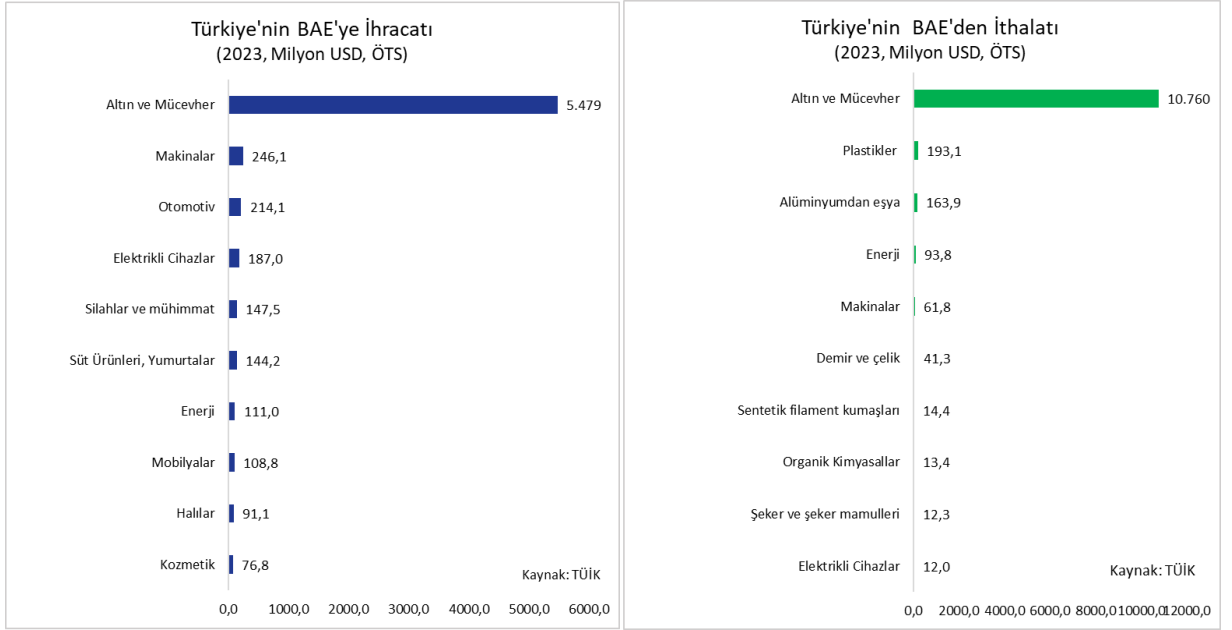
2023 yılında ise ülkeye olan ihracat altın ve mücevher ihracatının %100 üzerinde artmasından kaynaklı 8,6 milyar USD'ye yükselmiştir. Aynı yılda ithalat da aynı şekilde altın ve mücevher ithalatının yüksek artışından kaynaklı (3,4 milyar USD'den 10,7 milyar USD'ye yükselmiştir) 11,5 milyar USD'ye yükselmiştir. Böylelikle dış ticaret hacmi 20,1 milyar USD ile rekor kırarken 2 yıl aradan sonra BAE'ye karşı 2,9 milyar USD dış ticaret açığı verilmiştir.

BAE BİLGİ NOTU

Ürün bazında ticaretle ilgili olarak, ülkeye olan ihracatta altın-mücevher, makineler ve otomotiv sektörleri öne çıkmakta olup ülkeye olan ticaretin %75'ini oluşturmaktadır. İhracattaki büyük ağırlık altın ve mücevher sektörü tarafından gerçekleştirilmiştir (%69). İthalat tarafından ise altın ve mücevher sektörü %95'i , oluşturmaktadır.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

     deikiletisim | deikint